

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.017.01.2021

Pan
st. kpt. mgr inż. Emil Szmyd
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Ustrzykach Dolnych
ul. 1 Maja 33
38-700 Ustrzyki Dolne

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/052 – Ochrona przeciwpożarowa w parkach narodowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ustrzykach Dolnych ul. 1 Maja 33, 38-700 Ustrzyki Dolne
Kierownik jednostki kontrolowanej	St. kpt. mgr inż. Emil Szmyd Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór Państwowej Straży Pożarnej nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym parku narodowego
Okres objęty kontrolą	Lata 2018 – 2021 (do czasu zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych także przed tym okresem)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Władysław Tabasz, doradca prawny, upoważnienie do kontroli Nr LRZ/98/2021 z dnia 22 lipca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ³ ocenia, że Komenda Powiatowa PSP w Ustrzykach Dolnych ⁴ , w latach 2018 – 2021 (I połowa), prawidłowo sprawowała nadzór nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym Bieszczadzkiego Parku Narodowego ⁵ .
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>W KPPSP opracowano i wprowadzono do realizacji roczne plany czynności kontrolno-rozpoznawczych uwzględniające obiekty i ich obejście rozmieszczone w obszarze BPN.</p> <p>Obszary zalesione Parku, będące lasami zaliczanymi do III kategorii zagrożenia pożarowego nie były obejmowane kontrolami. Kontrole prowadzone przez KPPSP w obiektach na terenie Parku skutkowały natomiast analizą stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego.</p> <p>KPPSP dysponowała dokumentami przedkładanymi przez kierownictwo BPN, w tym Planem ochrony przeciwpożarowej tego Parku oraz dokumentem pn. <i>Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu w Bieszczadzkim Parku Narodowym</i>. Uzgodnienia dokumentów BPN tym zakresie przebiegały bez zastrzeżeń.</p> <p>W Powiatowym Planie Ratowniczym uwzględniono działania dla BPN i jego przeciwpożarowego zabezpieczenia.</p> <p>Niewielkie zagrożenie pożarowe w obszarze BPN potwierdza wystąpienie w kontrolowanym okresie zaledwie pięciu zdarzeń, z tego ekosystemu dotyczyły dwa, z których jedno (pożar drzewa) miało charakter miejscowy punktowy, a drugie objęło powierzchnię 1,5 ha.</p> <p>Dokumentacja ze zdarzeń ratowniczych na terenie BPN sporządzana była zgodnie z procedurami obowiązującymi w PSP.</p> <p>Sporządzana w każdym przypadku zdarzenia analiza akcji gaśniczych pozwalała na formułowanie wniosków i zalecenia do wykorzystania w kolejnych akcjach na terenie BPN. W ocenie NIK, biorąc pod uwagę m.in. rozległy i trudno dostępny teren Parku oraz wartość jego zasobów przyrodniczych, zachodzi potrzeba szczególnie wnikliwej analizy przebiegu zdarzenia z 2019 r. celem sformułowania zaleceń (wytycznych) dla podobnych akcji w przyszłości. Dotyczyć one powinny zwłaszcza możliwości wykorzystania terenowych drużyn Ochotniczych Straży Pożarnych⁶ (ze względu na ich bliskość) oraz służb Parku (z uwagi na znajomość terenu i jego specyfiki), jak również przyczyn wydłużonego czasu dojazdu i ich wyeliminowania.</p>

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia 23 sierpnia 2021 r. nie przeprowadzono kontroli obszarów leśnych na terenie Parku.
Komendant Powiatowy PSP wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą *w planach czynności kontrolno-rozpoznawczych nie były planowane kontrole obszarów leśnych BPN ponieważ znajdujące się w nim lasy posiadają najniższą kategorię zagrożenia pożarowego. Uwzględniano natomiast budynki, którymi zarządza BPN oraz inne obiekty znajdujące się na terenie Parku, a nie będące w zarządzie BPN* oraz dodał,

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej także: NIK.

⁴ Dalej: KPPSP.

⁵ Dalej także BPN lub Parku.

⁶ Dalej OSP.

że czynności kontrolno-rozpoznawcze wybranego kompleksu leśnego na terenie Parku zostaną zaplanowane w harmonogramie kontroli na rok 2022.

Charakter lasów – III kategorii zagrożenia pożarowego – na terenie BPN został określony w dokumencie pn. *Analiza zagrożeń mogących wystąpić na obszarze Powiatu Bieszczadzkiego*, zatwierdzonym przez Komendanta Powiatowego PSP w styczniu 2020 r.

Kategorię III lasów BPN ustalono zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów⁷. Z kategorią tą ww. rozporządzenie wiąże małe zagrożenie § 2 ust. 1 pkt 3.

Ustalenie kategorii zagrożenia pożarowego lasu dla obszaru BPN przyjęto z wykorzystaniem wskaźników odnotowanych w BPN, tj. na podstawie sumy punktów odpowiadających: a. średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej (Pp); b. udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego (Pd); c. średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9.00 (Pk); d. średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej (Pa). Zsumowana wartość liczby punktów wyliczona w sposób określony powyżej wyniosła 11 punktów⁸. Na podstawie powyższych obliczeń Park został zaliczony do III kategorii zagrożenia pożarowego.

(akta kontroli str. 4-33, 99-100)

2. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia 12 sierpnia 2021 r. nie ujmowano w rocznych planach czynności kontrolno-rozpoznawczych obszarów leśnych na terenie Parku.

Od 1 stycznia 2018 r. do 12 sierpnia 2021 r. planowano i realizowano w KPPSP, następujące czynności kontrolne na obszarze BPN (także w obiektach nienależących do BPN), mające wpływ na bezpieczeństwo przeciwpożarowe obszaru tego Parku:

1) Bar Kremenaros i równolegle Schronisko PTTK Kremenaros w Ustrzykach Górnych. Kontrola planowana w 2 kwartale 2018 r. Realizacja w dniach od 28 do 31 sierpnia 2018 r. Kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń. Pismem z dnia 16 października 2018 r. prezes zarządu – reprezentujący kontrolowany podmiot prowadzący ten bar, zwrócił się do KPPSP o prolongatę terminu wykonania decyzji 320/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r. (dotyczącej montażu zewnętrznego hydrantu), argumentując, że obowiązek ten nie został wykonany z uwagi na skomplikowaną sprawę zaopatrzenia w wodę na terenie miejscowości Ustrzyki Górne, tj. brak sieci wodociągowej o parametrach sieci przeciwpożarowej przeznaczonej do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze PSP wykazały, że usunięto także nieprawidłowości wskazane w decyzji Komendanta Powiatowego PSP, które obejmowały: naprawę instalacji odgromowej, wykonanie impregnacji łatwo zapalnych elementów wystroju (siatki maskującej) głównej sali podwieszanej pod sufitem oraz okładziny ściennej (boazerii), wydzielenie w odpowiedniej klasie odporności ogniowej pomieszczenia składu opału, wykonanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, wyposażenie obiektu w wymaganą ilość oraz odpowiedni rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego.

⁷ Dz.U. Nr 58 poz. 405 ze zm.

⁸ Zgodnie z postanowieniem § 2 ust. 5 pkt. 3 Załącznika Nr 1 do tego rozporządzenia, jeżeli suma punktów jest równa lub mniejsza niż 15, to las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.

W kwestii Schroniska PTTK Kremenaros właściciel zwrócił się do KPPSP o prolongatę terminu wykonania decyzji 319/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r., argumentując podobnie jak w przypadku baru.

2) Terenowa Stacja Edukacji Ekologicznej w m. Wołosate – obiekt w zarządzie Parku. Kontrola zaplanowana na II kwartał 2018 roku. Realizacja kontroli od 16 do 19 kwietnia 2018 r. Kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń wykazała, że w stosunku do obiektu skorzystano z rozwiązań zamiennych, które zostały zawarte w ekspertyzie technicznej w sprawie warunków bezpieczeństwa pożarowego do projektu budynku sporządzonego w ramach przebudowy, rozbudowy i nadbudowy budynków mieszkalnych i zmianą sposobu użytkowania na potrzeby tego obiektu, wykonanej przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz budowlanego. Ekspertyza techniczna została zatwierdzona postanowieniem Komendanta Wojewódzkiego PSP w Rzeszowie z dnia 29 marca 2018 r. Podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 18 kwietnia 2018 r. sprawdzono wykonanie zaleceń zawartych w postanowieniu tego organu i stwierdzono, że wszystkie zalecenia zostały wykonane.

3) Schronisko (dawny hotelik biały) w m. Ustrzyki Górne – obiekt w zarządzie Parku. Kontrola zaplanowana na II kwartał 2018 roku. Kontrolę zakwalifikowano jednak do realizacji w roku 2019 r. z uwagi na realizację innych spraw bieżących.

4) Schronisko (dawny hotelik biały) - kontrola zaplanowana na I kwartał 2019 roku w związku z niewykonaniem jej w roku 2018. Realizacja od 1 do 6 lutego 2019 r.

Obiekt był objęty kontrolą wyznaczoną harmonogramem w 2015 r. (protokół z dnia 15 października 2015 r. znak PZ.5581.15.2015). W wyniku kontroli stwierdzono w obiekcie szereg nieprawidłowości jak np.: brak aktualizacji instrukcji ppoż.; zawężenie drogi ewakuacyjnej pomiędzy pokojami przez wprowadzone wyposażenie wewnętrzne; brak hydrantów wewnętrznych w strefie pożarowej; brak systemu sygnalizacji pożaru (w obiekcie liczba osób przekraczała 50); brak dojazdu o parametrach drogi pożarowej; brak wydzielenia w klasie odporności ogniowej EI30 drzwi prowadzących z korytarza do kotłowni; bezklasowe okna na długości korytarza w części przysufitowej; długość dojścia ewakuacyjnego od najdalej usytuowanego pokoju do najbliższego wyjścia na zewnątrz przekraczała normy.

W dniu 7 października 2015 r. zawiadomieniem wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości. W wyniku omawianej kontroli PSP z lutego 2019 r. stwierdzono, że nałożone obowiązki na właściciela obiektu (BPN) i dzierżawcę zostały wykonane.

5) Noclegi Tarnawa Niżna Baza Nad Roztokami – obiekt w zarządzie Parku. Kontrola zaplanowana na I kwartał 2019 roku. Realizacja od 24 do 26 kwietnia 2019 r. Podczas kontroli nie udokumentowano sprawności oraz wydajności hydrantu zewnętrznego w obrębie posesji. Protokół z badania hydrantu dostarczono do KPPSP w dniu 8 maja 2019 r. i dołączono go do akt sprawy, spisano notatkę służbową. Wyniki badania były prawidłowe. Dokument został dołączony do akt sprawy, a kontrola zakończona bez uwag.

6) Bar i Schronisko Kremenaros w Ustrzykach Górnych (ponownie). Kontrola planowana w II kwartale 2019 r., zrealizowana w dniach od 23 do 27 maja 2019 r.

Decyzja KPPSP nr 275/2015 z dnia 24 listopada 2015 r., z terminem wykonania obowiązku przedłużonym do 30 kwietnia 2019 r. (na wniosek strony decyzją nr 267/2018 z dnia 14 listopada 2018 r.), zawierała wskazania aby zapewnić wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru w postaci 1 hydrantu zewnętrznego o średnicy 80 mm o wydajności 10 dm³/s lub zapasu wody w ilości 100 m³ w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym.

W dniu kontroli KPPSP kontrolowany podmiot przedstawił postanowienie z dnia 26 kwietnia 2019 r. Komendanta Wojewódzkiego PSP w Rzeszowie, wydane w oparciu o ekspertyzę rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych w związku

z brakiem sieci wodociągowej przeciwpożarowej, obejmującą następujące wskazania:

- ✓ zapewnienie możliwości poboru wody do celów ppoż. z hydrantu zewnętrznego oddalonego o około 700 m od chronionego obiektu, jednak niespełniającego w pełni wymagań w zakresie wydajności i ciśnienia – zalecenie wykonano,
- ✓ wyposażeniem baru w poziomie nieużytkowych piwnic w dwie, natomiast parteru w pięć gaśnic o masie co najmniej 4 kg każda oraz dodatkowo jedną gaśnicę mgłową wodną o masie co najmniej 6 kg – zalecenie wykonano,
- ✓ wyposażeniem schroniska w co najmniej pięć gaśnic o masie 4 kg – zalecenie wykonano,
- ✓ dodatkowe wyposażenie schroniska oraz baru w gaśnice proszkowe przewożne o masie środka gaśniczego 25 kg – zalecenie wykonano,
- ✓ wyposażenie pomieszczeń sypialnych schroniska w autonomiczne czujki dymu z sygnalizatorem akustycznym – zalecenie wykonano,
- ✓ wyposażenie każdego pokoju noclegowego w skróconą instrukcję postępowania z chwilą zadziałania alarmu z czujki dymu – zalecenie wykonano,
- ✓ wyposażenie budynku schroniska w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne – zalecenie wykonano,
- ✓ zainstalowanie przeciwpożarowego wyłącznika prądu – zalecenie wykonano.

W roku 2021 planowano kontrole na terenie Parku, w następujących podmiotach:

- Bacówka Pod Małą Rawką. Kontrola była planowana w I kwartale 2021 r. W związku z pandemią COVID-19 odstąpiono od realizacji kontroli objętej harmonogramem.
- Zajazd Pod Caryńską w m. Ustrzyki Górne. Kontrola planowana w I kwartale 2021 r. W związku z pandemią COVID-19 odstąpiono od realizacji kontroli objętej harmonogramem.

(akta kontroli str. 5-35, 98-100)

Komendant Powiatowy PSP wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą dokonywano także odbiorów budynków w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*⁹, realizowanych na terenie BPN, tj.:

- 1) zakończenie realizacji zadania polegającego na przebudowie, rozbudowie i nadbudowie budynku Terenowej Stacji Edukacji Ekologicznej w Suchych Rzekach - właściciel BPN. Czynności kontrolno-rozpoznawcze przeprowadzone zostały w dniach od 9 do 11 lipca 2019 r.,
- 2) częściowe zakończenie inwestycji zrealizowanej na podstawie decyzji Starosty Bieszczadzkiego o pozwoleniu na budowę znak BOŚ.6740.100.2019 z dnia 12 lipca 2019 r. przebudowy obiektu Archidiecezjalnego Domu Pracy Twórczej w Ustrzykach Górnych. Czynności kontrolno-rozpoznawcze przeprowadzone zostały w dniu 7 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 99)

3. Dokument pn. *Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu w Bieszczadzkim Parku Narodowym* został uzgodniony w dniu 30 marca 2021 r. przez Zastępcę Komendanta Powiatowego PSP w Ustrzykach Dolnych. Do przedmiotowego planu nie wnoszono uwag.

Dokument zostały wprowadzony w BPN Zarządzeniem Nr 25/2021 Dyrektora z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie *wprowadzenia Planu ochrony przeciwpożarowej*

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 ze zm.

Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu w BPN.

W latach 2018-2020 kierownictwo BPN nie przedkładało do uzgodnienia w KPPSP dokumentu dotyczącego sposobów postępowania na wypadek pożaru lasu.

KPPSP dysponowała w tym okresie „Planem postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarowego lasów i polonin w Bieszczadzkiem Parku Narodowym na rok 2015”, zatwierdzonym w dniu 30 kwietnia 2015 r.

(akta kontroli str. 4-8, 36-83)

4. Komendant Powiatowy PSP wyjaśnił, że po przeprowadzonej analizie ww. projektu dokumentu, do złożonego tekstu wniesiono ustne uwagi dotyczące punktów 4.4. (maksymalny czas swobodnego rozprzestrzeniania się pożaru w odniesieniu do spalonej powierzchni) oraz 4.5. (orientacyjny czas dotarcia wyspecjalizowanych jednostek ratowniczo-gaśniczych jaki upłynie od momentu rozpoczęcia akcji gaśniczej w najbardziej oddalonych miejscach zagrożonych pożarowo w BPN). Po uwzględnieniu uwag plan został uzgodniony.

(akta kontroli str. 58-59, 100)

5. W powiatowym „Planie ratowniczym dla powiatu bieszczadzkiego” zawarta była aktualizacja arkusza uzgodnień tego Planu (dane teleadresowe i wskazanie osoby „decyzyjnej” ze strony BPN) z Bieszczadzkiem Parkiem Narodowym – z dnia 8 marca 2012 r., a następnie z dnia 3 lutego 2021 r.

W Planie tym, w dziale 1.2.12. *Administracja Lasów Państwowych - Nadleśnictwa Bircza, Ustrzyki Dolne, Lutowska, Stuposiany, Bieszczadzki Park Narodowy w Ustrzykach Górnych*, określono działania dla podmiotów wskazanych w tytule działu obejmujące w szczególności:

- 1) pilotowanie w obszarach leśnych jednostek biorących udział w akcji ratowniczo-gaśniczej;
- 2) zapewnienie map terenów leśnych w odpowiedniej ilości na potrzeby akcji ratowniczo – gaśniczej;
- 3) udostępnianie łączności radiotelefonicznej, stacjonarnej samochodowej i przewoźnej;
- 4) włączanie do akcji sił i środków znajdujących się w dyspozycji jednostek terenowych i firm pracujących na rzecz tych jednostek;
- 5) zabezpieczenie powierzchni pożarowych w zakresie oborywania;
- 6) wykonanie przecinek umożliwiających dojazd sprzętu;
- 7) udział w ewakuacji ludzi i mienia z zagrożonych pożarami budynków lub terenów;
- 8) udział w pracach sztabu akcji.

(akta kontroli str. 84-87)

6. W latach 2018-2021 odnotowano 5 pożarów na terenie BPN. We wszystkich przypadkach sporządzona została *Informacja ze Zdarzenia (IzZ)*.

Łączna powierzchnia obszaru objętego ww. zdarzeniami wyniosła 15 077 m², z tego większość przypadła na zdarzenie z 2019 r. - pożar lasu o pow. 1,5 ha.

Dokumenty sporządzane przez KPPSP zawierały wyłącznie „przypuszczalną przyczynę pożarów” i były to:

- 1) pożar wnętrza stojącego drzewa - nie ustalono przyczyny.
- 2) pożar budynku mieszkalnego (kotłownia) - wadliwa instalacja elektryczna;
- 3) pożar pojazdu osobowego - awaria układu hamulcowego w samochodzie;
- 4) pożar lasu - nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się otwartym ogniem;
- 5) pożar pojazdu osobowego - przegrzanie się silnika pojazdu oraz nieszczelność układu paliwowego;

Pożar lasu był zdarzeniem bezpośrednio dotyczącym ekosystemu Parku, oznaczony jako IzZ 0924002-0392 (2019 r.), w którym czas przybycia pierwszych Sił i Środków PSP oraz OSP (SiŚ), licząc od zgłoszenia do przybycia na miejsce, wyniósł 35 m.in. Akcja gaśnicza trwała 7h 49 min. Czas dojazdu był przedłużony ponad 15 minut z uwagi na odległość od miejsca zdarzenia jednostki OSP oraz utrudniony dojazd. W IzZ odnotowano: *Po przybyciu na miejsce zdarzenia zabezpieczono teren działań. W chwili przyjazdu zastępów JRG działania gaśnicze były już prowadzone przez jednostki OSP Lutowiska oraz OSP Dwernik. Dowódca OSP Lutowiska, który kierował działaniami podczas przyjazdu pierwszego rzutu stwierdził, że pali się las na powierzchni ok. 1,5ha. Dojście do miejsca zdarzenia było utrudnione, ze względu na gęsto porośnięte drzewa i krzewy a także strome podejście (brak możliwości dojazdu samochodów gaśniczych). Pożar miał miejsce przy szczycie góry (Kopuła nad Nasicznem), natomiast samochody pożarnicze pozostawione były na drodze stokowej w odległości ok. 2km od miejsca zdarzenia. Działania zastępów polegały na gaszeniu pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego oraz burzącego. Dodatkowy sprzęt ratowniczo - gaśniczy oraz woda, były dostarczane przy użyciu quadów należących do PSP, GOPR oraz służby parku BPN. Pożar wybuchł na południowej stronie około 200 metrów od szczytu i rozwijał się w jego stronę. O godz. 15:54 dowódzenie przejął dowódca zmiany, który podtrzymał zamiar taktyczny poprzedniego KDRa¹⁰ próbując zlokalizować pożar zmierzający już od szczytu na jego północną stronę. Następnie dowódzenie przejął Dowódca JRG o godz. 16:23, który również podtrzymał zamiar taktyczny poprzedniego KDRa. Łącznie zużyto 250 l wody przewiezionej w 30 l zbiornikach oraz hydronetkach przez quady. Po ugaszeniu zarzewi ognia sprawdzono cały teren przy użyciu kamery termowizyjnej, dogaszając hydronetką tłące się miejsca. Po upewnieniu się, że nie ma dodatkowych ognisk pożaru podjęto decyzję o zakończeniu działań. Miejsce zdarzenia przekazano Leśniczemu Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Na górze pozostali przedstawiciele straży BPN, celem monitorowania sytuacji oraz zabezpieczenia terenu objętego działaniem ratowniczym. Czas dojazdu przekroczył 15 minut z uwagi na odległość od miejsca zdarzenia jednostki OSP oraz utrudniony dojazd (droga szutrowa).*

W pozostałych czterech przypadkach okoliczności akcji były następujące:

- IzZ 0924002-0120 (2018 r., pożar drzewa) – czas dojazdu pierwszych SiŚ wyniósł 44 min. Wydłużony czas przyjazdu spowodowany był niewyjechaniem pierwszego zadysponowanego zastępu OSP Ustrzyki Górne z powodu braku kierowcy i mobilizacją kolejnego zastępu OSP, akcja gaśnicza trwała 1h 31 min. W IzZ odnotowano: *Po przyjeździe na miejsce zdarzenia zabezpieczono teren działań. Po przeprowadzeniu rozpoznania ustalono że pali się w środku drzewo (jesion) w sąsiedztwie Juhasówki. Działania zastępu polegały na podaniu jednego prądu wody w natarciu do palącego się wnętrza drzewa i ugaszeniu zarzewi ognia. Na tym działania zakończono. Informację sporządzono na podstawie telefonicznej relacji KDRa.*

- IzZ 0924002-0405 (2018 r., pożar budynku mieszkalnego) - czas dojazdu pierwszych SiŚ wyniósł 19 min. Akcja gaśnicza trwała 1h 51 min. W IzZ odnotowano: *Po przybyciu na miejsce zdarzenia zabezpieczono teren działań. W wyniku rozpoznania stwierdzono, że w kotłowni budynku wybuchł pożar, który ugasili użytkownicy przed przyjazdem jednostek ochrony p.poż. Jednostki OSP po dotarciu na miejsce zdarzenia dokonały przewietrzenia pomieszczeń w domu. Po przyjeździe na miejsce JRG PSP Ustrzyki Dolne KDR polecił ubrać rotę w aparaty*

¹⁰ KDR – kierujący działaniami ratowniczymi.

ODO¹¹ i sprawdzić detektorem wielogazowym czy budynek można użytkować. Detektor wskazał 0 ppm CO. Równocześnie przeprowadzono wywiad z użytkownikami. W wyniku wywiadu jedna osoba skarżyła się na zawroty głowy. Po otrzymaniu takiej informacji osobie udzielono natychmiast KPP. Osobie poszkodowanej udzielono wsparcia psychicznego i podano tlen 12 l/min, zadysponowano ZRM. Po przyjeździe na miejsce karetki pogotowia poszkodowanego przekazano ZRM o godzinie 14:20. Po wykonaniu tych czynności miejsce zdarzenia przekazano użytkownikowi [...]. Siły i środki na miejscu zdarzenia były wystarczające. Czas dojazdu przekroczył 15 minut z uwagi na czas mobilizacji jednostek OSP oraz utrudnione warunki na drogach - zasypane i oblodzone drogi.

- IZ 0924002-0187 (2019 r., pożar pojazdu) - czas dojazdu pierwszych SiŚ wyniósł 22 min. Akcja gaśnicza trwała 2h 06 min. W IZ odnotowano: Przed przyjazdem pierwszego zastępu OSP Ustrzyki Górne kierujący podjął próbę ugaszenia samochodu gaśnicą proszkową, która nie powiodła się. Po przyjeździe na miejsce zdarzenia zastępu OSP Ustrzyki Górne zabezpieczono teren pożaru. W wyniku dokonanego rozpoznania stwierdzono, że pożarem objęty jest cały pojazd. Podano prąd proszku z 3 gaśnic GP, 6x pojazd nadal płonął. Po przybyciu zastępu KSRG OSP Lutowska KDR podał jeden prąd piany. Po przybyciu zastępów z JRG Ustrzyki Dolne KDR podtrzymał zamiar taktyczny. Po dogaszeniu pojazdu działania zakończono. Siły i środki na miejscu wystarczające.

- IZ 0924002-0388 (2020 r., pożar pojazdu) - czas dojazdu pierwszych SiŚ wyniósł 15 min. Akcja gaśnicza trwała 37 min. W IZ odnotowano: Po przybyciu na miejsce zdarzenia zabezpieczono teren działań Stwierdzono, że motocykl został ugaszony przez osoby postronne gaśnicami samochodowymi przed przybyciem zastępu OSP. Motocykl leżał na poboczu drogi. Nie było osób poszkodowanych Na jezdni znajdował się wyciek oleju silnikowego oraz benzyny. Siły i środki na miejscu były wystarczające. Działania zastępu polegały na zneutralizowaniu substancji ropopochodnych i zebraniu sorbetu z jezdni¹². Po wykonaniu tych czynności działania zakończono.

Dokumenty IZ nie zawierały wniosków bądź zaleceń formułowanych po zakończeniu akcji gaśniczych.

Komendant Powiatowy PSP wyjaśnił, że corocznie sporządzana jest analiza zagrożeń występujących na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Ustrzykach Dolnych, która uwzględnia również zdarzenia na terenie kompleksów leśnych. Wnioski z analizy: zróżnicowane ukształtowanie terenu, brak dojazdu, rozległy obszar porośnięty suchymi trawami oraz krzewami, warunki atmosferyczne (wiatr) to czynniki utrudniające, a czasami uniemożliwiające podjęcie natychmiastowych działań i użycia ciężkiego sprzętu gaśniczego, co w konsekwencji prowadzi do rozprzestrzeniania się pożaru na duży obszar. Problemem przy tego typu działaniach jest dostarczenie wody do pożaru.

Komendant PSP wyjaśnił także, że: PSP nie ustala oficjalnej przyczyny pożarów. Jest to zadanie Policji. Podczas sporządzania informacji ze zdarzenia do celów statystycznych PSP określa jedynie przypuszczalną przyczynę pożaru.

(akta kontroli str. 88-100)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹¹ ODO – sprzęt ochrony dróg oddechowych ratownika, aparaty powietrzne butlowe ze sprężonym powietrzem, w tym maski.

¹² Sorbet - granulaty do zbierania plam oleju z jezdni.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, 21 września 2021 r.

Kontroler

Władysław Tabasz
doradca prawny

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

/-/